

BULETIN INFORMATIV

Activitățile desfășurate de către CDA și ONG-urile partenere în perioada iulie-septembrie 2023, în cadrul proiectului „Îmbunătățirea accesului la justiție pentru a trăi în demnitate”

Activități de informare privind drepturile omului, pentru facilitarea accesului la justiție, consilieri juridice ale persoanelor refugiate, evenimente de coeziune socială au fost organizate în perioada iulie-septembrie 2023 de către juriștii Centrului de Drept al Avocaților (CDA) și reprezentanții ai cinci ONG-uri partenere ale asociației din Cahul, Bălți, Soroca, Comrat și Căușeni.

Șase evenimente de coeziune socială și de informare juridică pentru ucrainenii refugiați în Republica Moldova și persoanele din comunitățile gazdă au fost organizate de către juriștii CDA la Comrat, Cahul, Bălți, Căușeni, Soroca și Ștefan Vodă. La întâlniri au participat peste 180 de beneficiari ai asociației.

Într-un cadru informal, juriștii CDA, împreună cu experții și specialiștii din cadrul instituțiilor publice, au explicat ultimele modificări din legislația națională cu privire la protecția temporară și au oferit detalii privind accesul persoanelor strămutate din Ucraina la serviciile medicale. S-a mai discutat despre aspectele practice privind angajarea în câmpul muncii și protecția socială a persoanelor refugiate din Ucraina, importanța integrării acestora în comunitate, programele de suport financiar, umanitar, dar și școlarizarea copiilor.

Pe 22 septembrie, la Chișinău, a avut loc o primă întâlnire a juriștilor CDA cu reprezentanții comunității de ucrainenii, care și-au găsit refugiu în Republica Moldova.

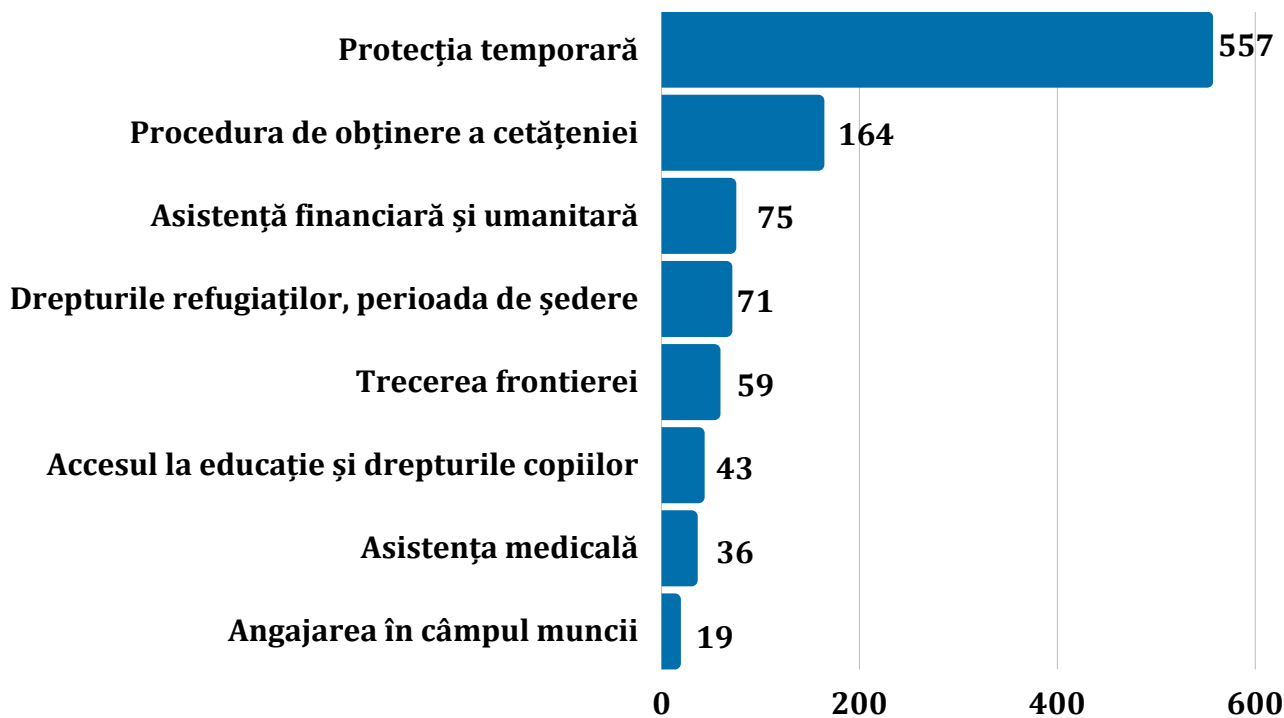
Participanții au fost informați despre normele legale ce țin de șederea străinilor, a cetățenilor ucraineni pe teritoriul Republicii Moldova, căile de soluționare a unor eventuale probleme cu caracter juridic, precum și instituțiile unde pot apela pentru revendicarea drepturilor.

De asemenea, s-au discutat provocările cu care se confrunta aceștia, în contextul mecanismului de protecție temporară, precum și altor forme de protecție.

Participanții și-au exprimat acordul de a institui, cu suportul CDA și a celor cinci ONG-uri partenere, o rețea a liderilor comunității ucrainenilor, care va facilita accesul conaționalilor lor la o justiție echitabilă.

În această perioadă, consilierii juridici ai CDA au menținut legătura cu beneficiarii, consiliindu-i în diverse probleme ce țin de protecția temporară, regimul de ședere în Republica Moldova, accesul la servicii sociale și asistența medicală, piața muncii, sistemul de învățământ, perfectarea actelor etc. În total, au fost acordate **1146 de consilieri juridice**.

Patru sesiuni de informare cu genericul „Acces la justiție: bariere și soluții” și una din categoria „Law Weekend for mothers with children” au fost organizate la Cahul de către ONG-ul partener al CDA - A.O. „Pas cu Pas regiunea Sud”. Au participat peste 100 de beneficiari.

Cele patru activități privind protecția juridică a drepturilor omului, mecanismele de acces la justiție și instituțiile cu atribuții de apărare a drepturilor omului au fost organizate de A.O. „Pas cu Pas regiunea Sud” pentru tineri și tinere, voluntari/e ai/ale Centrului municipal de tineret Cahul, persoane refugiate din Ucraina. Participanții s-au implicat activ în discuții, au vorbit despre propriile experiențe, relevante subiectelor abordate.

Drepturile omului și accesul la justiție au fost abordate și în cadrul sesiunii de informare, organizată de A.O. „Pas cu Pas regiunea Sud”, pentru mame cu copii „Law Weekend for mothers with children”. Participantele - 20 de mame cu copii mici, dintre care 12 refugiate din Ucraina, au învățat cum să-și apere și să-și revendice drepturile.

Mamele au fost foarte active și au raportat multe cazuri de discriminare a copiilor atât în țara noastră, cât și în Ucraina. Au fost discutate cazuri de hărțuire în școală și modul în care părinții pot interveni, pentru a apăra drepturile copiilor lor, dacă instituția de învățământ nu se ocupă de această situație.

Timp de trei luni, echipa A.O. „Centrul de Cooperare Sud” a organizat două evenimente cu implicarea mamelor cu copii din comunitatea gazdă și a persoanelor strămutate (34 de persoane) și două sesiuni de informare (63 de persoane), care au avut drept scop sporirea gradului de cunoaștere a drepturilor omului, a accesului la justiție la nivel local și regional pentru a putea face față în situațiile de criză.

La **evenimentele destinate femeilor strămutate din Ucraina**, organizatorii au îmbinat sesiunea de informare juridică cu activități de divertisment pentru copii. Participantele au aflat mai multe detalii despre protecția temporară; formele de legalizare a șederii străinilor pe teritoriul țării noastre, inclusiv când unul dintre părinți este cetățean al Republicii Moldova; posibilitățile de încadrare în câmpul muncii, accesul copiilor la sistemul de învățământ.

A doua parte a întâlnirii a fost dedicată copiilor, care au gătit pizza și limonadă.

La cele **două sesiuni de informare** au fost invitați angajați ai instituțiilor publice, care activează în Direcția asistență socială Căușeni și Ștefan Vodă, Oficiul forței de muncă Căușeni și Ștefan Vodă, Direcția regională Est a Poliției de Frontieră.

Astfel, beneficiarii au aflat din prima sursă informațiile care îi interesau, au cunoscut persoanele la care pot apela pentru rezolvarea unor probleme în perioada aflării pe teritoriul Republicii Moldova.

Membrii echipei A.O. „Centrul de Cooperare Sud” au consiliat **65 de persoane refugiate** din comunitățile-gazdă, din raioanele Căușeni și Ștefan Vodă.

Cele mai importante subiecte abordate în cadrul consilierilor au vizat procedura de legalizare a șederii pe teritoriul Republicii Moldova, încadrarea în sistemul educațional din Republica Moldova a copiilor ucraineni, regulile de traversare a frontierei de stat și de aflare a vehiculelor înmatriculate în Ucraina pe teritoriul Republicii Moldova, condițiile de eligibilitate pentru a beneficia de asistență financiară, precum și condițiile de solicitare a asistenței financiare destinate persoanelor care găzduiesc refugiați din Ucraina.

Timp de trei luni, echipa A.O. „Centrul de Cooperare Sud” a vizitat **17 localități** din raioanele Căușeni și Ștefan Vodă, în care sunt stabilite mai multe persoane strămutate din Ucraina, pentru a se întâlni cu localnicii, reprezentanții autorităților publice locale de nivel I, inclusiv reprezentanții Cancelariei de stat în teritoriul, pentru a discuta cu ei problemele ce țin de persoanele refugiate și cum acestea pot fi ajutate.

În perioada iulie-septembrie, reprezentanții A.O. „Vesta” din Comrat au acordat 85 de consultații individuale juridice și psihologice pentru refugiații și persoanele strămutate din Ucraina. În cadrul consultațiilor și a sesiunii de informare, au fost abordate probleme ce țin de înregistrarea la protecția temporară, procedura legalizării șederii în Republica Moldova, angajarea în câmpul muncii, asistența socială și asigurarea medicală pentru refugiați, procedura de obținere a cetățeniei moldovenești, procurarea unei locuințe pe teritoriul Republicii Moldova, integrarea copiilor în sistemul educațional din țara noastră.

Pe 14 septembrie, A.O. „Vesta” din Comrat a desfășurat o sesiune de informare pentru persoanele strămutate din Ucraina în satul Ferapontievca, UTAG. La întâlnirea, care a întrunit 11 participanți, au fost prezentate informații privind mecanismul protecției temporare, specificul tradițiilor culturale ale comunităților locale, subiecte ce au vizat procesul de integrare în societate a ucrainenilor stabiliți temporar în Republica Moldova.

A.O. „ANIMA“ din municipiul Bălți, în cadrul programului de sprijin pentru refugiați, a organizat două sesiuni de informare cu scopul de a îmbunătăți înțelegerea și accesul refugiaților la sistemul de justiție și la protecția temporară. La evenimente au participat circa **50 de persoane**.

Acestea au primit informații relevante și utile despre drepturile și procedurile legale din țara noastră, precum și despre avantajele protecției temporare. S-a analizat modul în care mamele și copiii refugiați pot beneficia de servicii juridice adecvate, incluzând asistența pentru azil, protecția împotriva discriminării, garantarea dreptului la educație și îngrijire medicală.

Reprezentanții organizației și experții contractați de ei au acordat **10 consilieri individuale**.

A.O. Centrul de Resurse pentru Tineret „DACIA“ din Soroca a organizat sesiuni în cadrul „Școlii de justiție pentru femei și fete”, la care au participat **35 de fete și femei** din comunitate și persoane strămutate din Ucraina.

În perioada de raportare, cu eforturile membrilor organizației, a fost asigurată consultanță juridică pentru 60 de persoane strămutate din Ucraina. Cel mai frecvent au fost abordate subiecte de ordin juridic, probleme legate de obținerea asistenței financiare și umanitare, accesul la servicii de sănătate.

Proiectul „Îmbunătățirea accesului la justiție pentru a trăi în demnitate”, implementat de PNUD Moldova în parteneriat cu CDA, cu sprijinul financiar al Germaniei, are drept obiectiv consolidarea capacităților societății civile locale și a autorităților locale, a capacității sistemului judiciar și administrativ de a răspunde nevoilor persoanelor strămutate, sporind, în același timp, gradul de conștientizare a persoanelor strămutate cu privire la drepturile și obligațiile lor.